

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

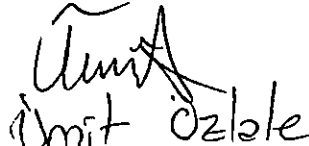
Kocaeli Kartepe’de planlanan Çelikhane ve Haddehane Projesinin yerleşim alanlarına, tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ve Kartepe Hipodromu’na yakınlığı; hava, su ve toprak kirliliği ile insan sağlığı üzerinde ciddi riskler doğurabileceği yönünde bilimsel ve teknik değerlendirmelere konu olmaktadır. Projenin yer seçiminin şehircilik ilkelerine uygunluğu, altyapı yeterliliği, atık yönetimi, halkın katılımı süreci ve kamu yararı ilkesi bakımından tartışmalı olduğu ifade edilmektedir. Akademik meslek odalarınca yapılan incelemelerde projenin çevresel ve kimyasal riskler bakımından yüksek tehdit oluşturduğu belirtilmektedir.

Kocaeli ili Kartepe ilçesinde yapılması planlanan Çelikhane ve Haddehane Projesinin; yer seçimi, çevresel etkileri, insan sağlığına muhtemel zararları, planlama ilkelerine ve kamu yararına uygunluğu ile hukuki süreçlerinin bütün yönleriyle araştırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Arayışı açılmasını arz ve teklif ederiz.

Nail ÇİLER

Kocaeli Milletvekili

Hakan ÖZTÜRK
Bursa MV

Ümit Özlale
İzmir MV.

GEREKÇE:

Dünya ekonomisinde özellikle G7 ve G20 ülkeleri, yüksek karbon salımı yapan ve çevresel maliyeti ağır gelen geleneksel ağır sanayi yatırımlarından uzaklaşarak; ileri teknolojiye dayalı, katma değeri yüksek, çevreyle uyumlu ve sürdürülebilir üretim modellerine yönelmektedir. Yeşil dönüşüm, karbon nötr hedefleri ve temiz üretim teknolojileri küresel ölçekte temel politika eksenine haline gelmiştir. Bu çerçevede sanayi yatırımlarında yer seçimi, çevresel etki, karbon ayak izi ve toplumsal maliyet hesaplamaları birincil kriterler arasında yer almaktadır. Buna karşın Kocaeli ili Kartepe ilçesinde planlanan Çelikhane ve Haddehane Projesinin yer seçiminin, çağdaş planlama ilkeleri ve sürdürülebilir kalkınma anlayışıyla örtüşmediği yönünde ciddi teknik değerlendirmeler bulunmaktadır.

Demir-çelik sektörü, endüstriyel faaliyetler içerisinde hava kirliliğine en fazla neden olan sektörlerden biridir. Bu tür tesisler; partikül madde (toz), sülfür dioksit, azot oksitler, polisiklik aromatik hidrokarbonlar (PAH), dioksin ve furan gibi kalıcı organik kirleticiler yayabilmektedir. Bilimsel çalışmalara göre dünya genelinde akciğer kanserine bağlı ölümlerin yaklaşık yüzde 16'sı, KOAH kaynaklı ölümlerin yüzde 25'i, solunum yolu enfeksiyonlarına bağlı ölümlerin yüzde 26'sı ve iskemik kalp hastalıklarına bağlı ölümlerin yüzde 17'si hava kirliliği ile ilişkilendirilmektedir. Kullanılacak hurda malzemenin yüzde 70'i ithal edilecektir ve ÇED raporlarında da belirtildiği gibi radyoaktivitenin tespiti çok zordur. Bu veriler, ağır sanayi yatırımlarının yerleşim alanlarına yakın konumlandırılmasının halk sağlığı açısından ciddi riskler doğurabileceğini ortaya koymaktadır.

Proje alanının yerleşim yerlerine yakınlığı; hava, toprak ve su kirliliği riskinin yanında gürültü, titreşim ve emisyon kaynaklı olumsuzluklar bakımından da kaygı vericidir. Bölgede aktif biçimde tarım, hayvancılık, arıcılık ve atıcılık faaliyetleri yürütülmektedir. Proje alanının, uluslararası yarışların gerçekleştirildiği ve Türkiye'deki on hipodromdan biri olan Kartepe Hipodromu'na kuş uçuşu yaklaşık 2,5 kilometre mesafede bulunması, hipodrom faaliyetleri ile hayvan sağlığı açısından ayrıca değerlendirilmesi gereken bir durumdur. Bölgenin mevcut ekonomik yapısının tarımsal ve kırsal üretim ağırlıklı olduğu dikkate alındığında, sanayi faaliyetlerinin bu yapıyı olumsuz etkileyeceği kaçınılmazdır.

Bunun yanı sıra proje alanının "Kocaeli Özel Endüstri Bölgesi" ilan edilmesi sürecinde planlama esaslarının ve şehircilik ilkelerinin yeterince gözetilip gözetilmediği hususunda tereddütler bulunmaktadır. 2009/7 sayılı Genelge'nin uygulanış biçiminin hukuka uygunluğu da tartışma konusudur. İmar planlarının kademeli birlikteliği ilkesine uygunluk, altyapı kapasitesi, içme suyu ve gri su sistemlerinin yeterliliği, tehlikeli ve diğer atıkların depolanmasına ilişkin teknik süreçler, atık yönetimi yatırımlarının yeterliliği gibi konularda kamuoyuna yansıyan ciddi soru işaretleri mevcuttur. Ayrıca ağır tonajlı araç trafiğinin bölgede yoğunlaşacak olması, mevcut ulaşım altyapısına ilave yük getirecek niteliktedir.

Anayasa'nın 56'ncı maddesi herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğunu düzenlemektedir. Kamu yararı; yalnızca kısa vadeli ekonomik getiriler üzerinden değil, toplum sağlığı, çevresel sürdürülebilirlik, planlama ilkeleri ve gelecek kuşakların hakları çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Bu nedenlerle Kocaeli ili Kartepe ilçesinde planlanan Çelikhane ve Haddehane Projesinin yer seçiminin, çevresel ve sağlık etkilerinin, planlama ve izin süreçlerinin ve kamu yararı ilkesine uygunluğunun tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Meclis Araştırması açılması elzemdir.

100 Sayılı mac. Aras,

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	BÖLGESİ	İMZA
Orhan SENER	Adana	
Şerif ARPAÇI	Perizli	
Evrım Karadağ	Aydın	
ILKAY KARASU	Sivas Mv.	
Turan Tarkan Özer	İstanbul Mv.	
Süleyman Bulbul	Aydın Mv.	
Öğür EĞEMİNCESU	Ardahan	
Doğan Demirk	İstanbul	
Yunus Emre	İstanbul	
Hilmet Yalın HALICI	Isparta	
Kemal Pala	Bursa	
Fahri Özkan	Kırklareli Mv.	
M. Salih Uzun	İzmir	
Talet Dincer	Mersin Mv.	
Gözde Taşer	Ankara Mv.	
Şevket Özgöğüş	İstanbul Mv.	
Seyit TOHUN	Ordu Mv.	
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir	
İbrahim ARSLAN	Elazığ Mv.	

